

GIDA SANAYII İŞLETMECİLİĞİ

Prof. Dr. Erdoğan GÜNEŞ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Tarım Ekonomisi Bölümü

DERS İÇERİĞİ

- Gıda Sanayii İşletmeciliği: Kapsamı, İçerik, Önem
- Gıda üretimi - Tarım İlişkisi
- Tarımsal Üretiminde Ekonomik Kavram ve Prensipler
- Gıda - Tarım Entegrasyon Modelleri
- Gıda Sanayii İşletmelerinin Sınıflandırılması
- Türkiye'de Gıda / İçecek Sanayii Ekonomisi
- Gıda Sanayii İşletmelerinin Yapısı, Arz ve Talep Analizi
- Gıda Sanayii Üretimi - Tüketimi ve Etkili Unsurlar
- Gıda Piyasaları: Ulusal ve Uluslar arası piyasalarda Etkili Faktörler
- Gıda Sanayii Ürünleri Pazarlaması, Pazarlama Fonksiyonu ve Karması
- Gıda Sanayii Yatırımları, Gıda Perakende Sektörü ve Gelişmeler
- Global Gıda Kavramları ve Gıda İşletmelerinin Bakışı: Gıda Güvencesi, Gıda Savunması, HACCP, İyi Tarım Uygulamaları, Globalgap, Gıda Otoritesi, Gıda Egemenliği, Gıda Jeopolitiği vb.
- Gıda Sanayii İşletmelerinde Yönetim ve Organizasyon Modelleri
- Gıda Sanayii İşletmelerinde Kuruluş Yeri ve Kapasite Analizleri
- Gıda Sanayii İşletmelerinde Projelendirme Esasları: Yatırım Kararı ve Fizibilite Analizleri
- Gıda Sanayii İşletmelerinde Faaliyet Sonuçları ve Ekonomik Analizler
- Gıda Sanayii İşletmelerinde Finansal Analizler, Yöntem ve Uygulamaları

Gıda

❖ **Gıda** : Doğrudan insan tüketimine sunulmayan canlı hayvanlar, yem, hasat edilmemiş bitkiler, tedavi amaçlı kullanılan tıbbi ürünler, kozmetikler, tütün ve tütün mamulleri hariç insanlar tarafından yenilen, içilen ve yenilmesi, içilmesi beklenen işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş her türlü maddeyi ifade eder (<http://kutahya.tarim.gov.tr/Belgeler/Gıda%20ve%20Güvenilir%20Gıda.pdf>)

Gıda öncelikle karbonhidratlar, Yağlar, Su ve/veya Proteinlerin karışımından oluşan bir unsurdur. Bir hayvan veya insan tarafından beslenme veya istek ve arzuyla yenebilir veya içilebilir.

Gıdalar bitki, hayvansal kaynaklardan veya alkol gibi fermantasyonla elde edilmiş yiyeceklerden sağlanabilir (<https://www.turkcebilgi.com/gıda>)

İşletme; kar amaçlı kurumların kuruluşu, finansmanı, üretim araçlarının sağlanması, üretilen mal ve hizmetlerin pazarlanması, örgütlenmesi, yönetilmesi ve finansal olaylarının izlenmesini inceleyen bir sosyal bilimdir.

İşletmelerin genel amaçları

Değer artırma: İşletme piyasa değerini hissedarları açısından maksimum yapmalıdır.

Sosyal sorumluluk: Topluma hizmet etmelidir.

Devamlılık: Çevredeki koşulları göz önüne alarak varlığını sürdürmelidir.

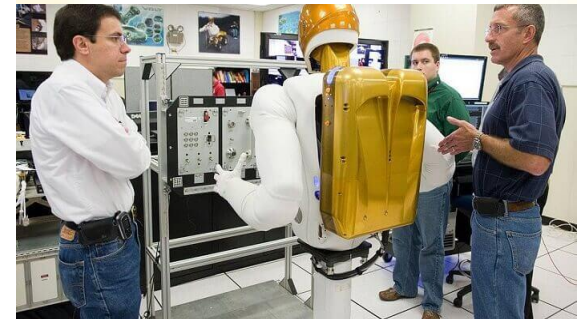
Kar sağlama: Müteşebbisin satılan mallardan para kazanmasıdır.

Prestij sağlama.

Devlet açısından: Ülkenin refah ve huzurunu sağlamak (<https://tr.wikipedia.org/wiki/işletme>)

İşletmelerin temel fonksiyonları:

- Pazarlama işlevi
- Üretim işlevi
- Finansman/Ekonomi işlevi
- Muhasebe işlevi
- İnsan kaynakları işlevi

Gıda sanayi,

tarım, hayvancılık ve balıkçılıktan elde edilen bitkisel ve hayvansal hammaddeyi, uygulanan çeşitli işlemlerle, raf ömrü uzun ve tüketime hazır ürünlere dönüştüren imalat sanayinin bir koludur (Ekşi vd. 2010).

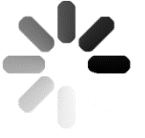

Gıda ürünleri, ürünlerin **mevsimi dışı** tüketimine olanak tanır.

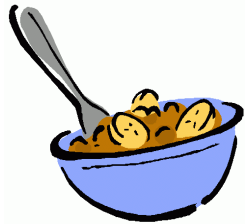
Gıda sanayi işleyeceği hammaddenin temininden başlayarak, tüketiciye gıda ürünlerinin kaliteli ve güvenilir bir şekilde sunulması ve hazır hale getirilmesine kadar **geçen bütün süreçleri** kapsamaktadır.

Gıda sanayii alanında çok sayıda alt sektör
bulunmaktadır.

Gıda ürünleri üretim-satış sürecinde farklı
aşamalar yer almaktadır ve sanayinin birçok
sektör ile ilişkisi söz konusudur.

Gıda ve içecek sanayii sekt6r6 başlıca dokuz alt
sekt6rden oluřmaktadır.

Uluslararası standart sanayi sınıflaması-3 (ISIC-3) ve

AB Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel

Sınıflandırılması (NACE) sistemlerine g6re,

gıda ve içecek sanayii tarımsal hammaddelerin bir

ya da birden fazla işleme tabi tutulması ile elde

edilen 6r6nleri kapsamaktadır.

Bu dokuz alt sektör;

1. et ve et ürünleri,
2. süt ve süt ürünleri,
3. su ürünleri,
4. tahıl ve nişasta ürünleri,
5. meyve-sebze işleme,
6. bitkisel ve hayvansal ham ve katı yağlar,
7. diğer gıda ürünleri,
8. yem sanayi ve
9. içecek imalatı sektörleridir.

